

СИЛАБУС

навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності»

Спеціальність	073 «Менеджмент»
Освітня програма	Бізнес-адміністрування
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
Код навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми	ОК 10
Семестр вивчення	1-й семестр
Кількість кредитів ЄКТС / годин	5 / 150
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції - 32 год.
	Практичні заняття - 32 год.
	Самостійна робота - 86 год.
Вид індивідуального завдання	Практичні завдання, доповідь на наукову конференцію
Форма підсумкового контролю	залік
Кафедра (назва, № кабінету, контактний телефон, e-mail)	Кафедра Менеджменту і адміністрування
Викладач /і:	
Контактна інформація викладача/ів:	
Дні занять	Згідно з розкладом
Консультації	Очні консультації: згідно з графіком Дистанційні: електронна пошта, групи у Вайбері, Телеграмі

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна програма спрямована на ознайомлення студентів із категоріальним та понятійним апаратом у сфері менеджменту, а також з організацією навчального та виховного процесу у закладі вищої освіти, формування у студентів теоретичних знань з предметної області та забезпечення їх теоретичних знань щодо організації управлінської діяльності менеджера. Крім того, програма передбачає набуття студентами практичних навичок у використанні сучасних теорій менеджменту та інноваційних технологій у управлінні з метою підвищення їхніх практичних знань та компетенцій..

Мета навчальної дисципліни:

полягає у забезпеченні студентів необхідними теоретичними знаннями та практичними навичками для успішної діяльності у сфері управління будь-якою організацією.

Мета орієнтована на формування у студентів таких компетентностей:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і

технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

СК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

Програмні результати навчання (відповідно до освітньо-професійної програми)

ПРН3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства

ПРН5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації

ПРН9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи

ПРН17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера

Очікувані результати навчання

Засвоїти підходи щодо організації навчального та виховного процесу у закладі вищої освіти;

Застосовувати теоретичні знання з предметної області в організації управлінської діяльності менеджера;

Використовувати теорію та досвід сучасного менеджменту;

Засвоїти сутність ринкової економіки та організації як її складової первинної ланки;

Розуміти сучасні проблеми менеджменту організацій та основні напрями їх вирішення.;

Визначати доцільність застосування певної організаційно правової форми організації в конкретному випадку;

Застосувати передові методи, форми та стилі управління організацією.

Зміст навчальної дисципліни:

Змістовий модуль 1

Тема 1. Історія розвитку вищої освіти Становлення вищої освіти в світі та Європі.

Роль Болонського та Паризького університетів у становленні європейської вищої освіти. Генеза вищої освіти в Україні. Сучасні поняття вищої освіти. Структура світової і європейської вищої освіти та тенденції її розвитку. Сутність і роль університетів «третього покоління». Головні напрями діяльності університетів «третього покоління».

Тема 2. Європейський простір вищої освіти та особливості його формування

Передумови формування ЄПВО. Історія Болонського процесу. Основні цілі Болонського процесу. Основні положення Болонської декларації. Конференції міністрів у рамках Болонського процесу. Форуми Болонського процесу. Етапи втілення Болонського процесу. Болонський процес та Україна.

Тема 3. Університетська освіта в окремих країнах: спільне і відмінності

Характерні риси університетської освіти у США. Структура ВНЗ США. Індивідуалізація навчання, як головна риса університетської освіти у США. Особливості оцінювання навчання в університетах США. Особливості системи університетської освіти у Великій Британії. Університетська освіта у Франції. Вища університетська освіта у Німеччині. Спільність та відмінність університетської освіти в Польщі та Україні. Університетська освіта у Чехії. Специфічні риси освіти в Іспанії та Італії.

Тема 4. Система вищої освіти України в умовах глобальних викликів

Структура вищої освіти України. Типи закладів вищої освіти. Ліцензування та акредитація спеціальностей. Рівні, ступені вищої освіти. Стандарти системи вищої освіти і напрями її

реформування. Інтернаціоналізація системи вищої освіти України. Форми реалізації системи вищої освіти України. Моделі розвитку бізнес-освіти у світі. Вища економічна та бізнес-освіта в Україні.

Тема 5. Історія і традиції ЗВО

Етапи розвитку закладу вищої освіти. Стисла характеристика етапів розвитку ЗВО та факультетів. Прапор і герб ЗВО.

Формування навчального комплексу ЗВО, процеси реструктуризації. Матеріально-технічна база та її удосконалення.

Роль ректорів, викладачів – відомих діячів науки та працівників освіти у розвитку та формуванні сучасного іміджу ЗВО.

Найбільш відомі досягнення: наукові праці, підручники, посібники, свідоцтва, патенти та ін.

Нагороди колективу та професорсько-викладацького складу ЗВО. Міжнародні зв'язки. Підготовка іноземних громадян у ЗВО. Почесні гості та делегації. Наукові видання. Друкований орган ЗВО.

Тема 6. Організація навчального та виховного процесу у ЗВО. Студентське самоврядування

Місце ЗВО у системі вищої освіти та системі підготовки кадрів закладами вищої освіти для економіки України.

Загальні відомості про ЗВО. Статут ЗВО, Правила внутрішнього трудового розпорядку ЗВО. Основні структурні підрозділи ЗВО: ректорат, деканат, кафедри, бібліотека, допоміжні служби. Місце та роль факультету в організації навчально-виховного процесу студентів. Історія, традиції, правила внутрішнього розпорядку, організація навчальної, наукової, виховної, культурно-масової роботи на факультеті.

Роль навчальної, науково-дослідної, самостійної та громадської діяльності студентів у формуванні фахівців з менеджменту організацій і адміністрування.

Органи самоврядування студентів у ЗВО та на факультеті: роль в організації навчального процесу, побуту та відпочинку. Організація соціальної захищеності студентів у ЗВО.

Змістовий модуль 2

Тема 7. Професія «менеджер»: зміст, характер та сфера майбутньої професійної діяльності. Галузева специфіка змісту підготовки менеджерів у ЗВО

Потреби економіки та підготовка управлінців нового типу в Україні.

Менеджер як організатор конкретних видів діяльності в організації. Робота менеджера низового, середнього і вищого рівня управління організацією. Типи підприємств, види організацій на ринку товарів та послуг.

Роль менеджера у виборі стратегії та розробці тактики управління господарською діяльністю. Розробка, прийняття та реалізація управлінських рішень. Основні завдання, що вирішують менеджери: загальне управління; управління стратегічним розвитком підприємства; управління організаційними змінами; управління інноваційною та інвестиційною діяльністю; корпоративне управління; управління людськими ресурсами; управління фінансовою діяльністю; управління маркетинговою діяльністю підприємства. Проблеми удосконалення функцій менеджменту: планування, організування, мотивування, контролювання та координування діяльності організації.

Перелік професійних назв робіт, які здатні виконувати фахівці за спеціальністю «Менеджмент».

Тема 8. Професійна кар'єра менеджера

Кар'єра як об'єкт дослідження. Кар'єра менеджера: сутність, етапи. Види та головні завдання кар'єри. Планування кар'єри: її етапи та цілі. Кар'єра та мотивації. Управлінська кар'єра менеджера в Україні. Кар'єра менеджера в розвинутих країнах.

Тема 9. Планування особистої роботи менеджера

Встановлення особистих цілей менеджера. Методи планування особистої роботи

менеджера.

Вибір пріоритетності справ, принципи пріоритетності. Перспективні, річні, місячні та поточні (оперативні) плани.

Раціональні методи й засоби планування та виконання управлінської роботи. Практичні поради менеджеру.

Тема 10. Нормування управлінської праці. Облік та аналіз робочого часу

Види норм і завдання нормування управлінської праці. Методи нормування праці.

Особливості часу як ресурсу. Облік та аналіз робочого часу. Фотографія та самофотографія робочого дня.

Раціональне використання часу менеджером.

Тема 11. Організація робочого місця менеджера

Поняття робочого місця менеджера та його організація. Класифікація робочих місць.

Вимоги до планування та обладнання робочих місць. Організаційне оснащення робочих місць. Створення автоматизованих робочих місць (АРМ) менеджерів.

Забезпечення комфортних та безпечних умов праці. Режим праці та відпочинку.

Тема 12. Документальне забезпечення праці менеджера

Роль та місце документальної інформації в управлінні підприємством. Визначення документа. Види документів та їх класифікація.

Документування та документальне забезпечення діяльності підприємства. Система документації та її класифікація.

Документування управлінської діяльності в організації.

Тема 13. Інформаційне забезпечення праці менеджера

Підсистема інформаційного забезпечення менеджменту. Класифікація інформації.

Використання інформації в основних функціях менеджменту.

Постановка і реструктуризація управлінського обліку в організації. Раціоналізація, інтегрування й подальша автоматизація інформаційних потоків.

Комп'ютерні системи інформаційного менеджменту. Інформаційна безпека об'єкта управління.

Тема 14. Культура управління. Культура менеджера

Поняття культури управління. Роль культури менеджменту та її основні функції. Складові культури управління.

Загальні положення та основні поняття корпоративної культури.

Управлінська етика та її складові. Імідж підприємства, імідж менеджера. Основні поняття про етикет у роботі менеджера.

Методи викладання, навчання:

Проблемні лекції.

Практичні заняття: бесіда, публічне обговорення питань тем курсу, виконання практичних, ситуаційних завдань, мультимедійна презентація доповіді, реферату, методи контролю і самоконтролю.

Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань (ІНДЗ): практичні завдання, електронна презентація на обрану тему наукової доповіді.

Форми контролю успішності навчання:

Контрольні заходи з перевірки успішності засвоєння навчального матеріалу з дисципліни включають: поточний контроль, виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань (ІНДЗ), підсумковий контроль.

Поточний контроль має на меті перевірку виконання завдань як аудиторної, так і самостійної роботи студентів та може проводитися в таких формах:

- перевірка підготовлених виступів, доповідей з тематики лекційних занять;
- усне опитування або письмовий експрес-контроль на аудиторних заняттях;
- перевірка виконання завдань СРС.

Контроль виконання *ІНДЗ* здійснюється у формі перевірки практичних завдань, наукової доповіді на обрану тему з електронною презентацією.

Формою *підсумкового контролю* з навчальної дисципліни є *залік*.

Семестровий залік – вид підсумкового контролю засвоєння студентами теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни за семестр, що проводиться в період екзаменаційної сесії.

Форма проведення семестрового заліку – електронне тестування. При проведенні *підсумкового контролю* у формі електронного тестування використовується набір тестових завдань, які містяться в бібліотеці електронних курсів системи дистанційного навчання СУРА для перевірки знань студентів.

Рекомендована література:

1. Про вищу освіту. Закон України №1556-VII від 01.07.2014 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
2. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
3. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Міністерство освіти і науки України. Київ, 2018. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/073-menedzhment-bakalavr.pdf>
4. Бардаков В. А. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» (для студентів 1 курсу денної та заочної форм навчання галузі знань 0306 «Менеджмент і адміністрування») / В. А. Бардаков; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Х.: ХНАМГ, 2012. 63 с. URL: <https://eprints.kname.edu.ua/31375/1/2012%20%D0%BF%D0%B5%D1%87.137%D0%9B%20%D0%91%D0%B0%D1%80%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%B2%20%20%D0%9A%D0%9B%20%20%D0%92%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D0%B5%20%20%D1%81%D0%B0%D0%BC%20.pdf>.
5. Вергун В.А., Карп В.С. Вступ до спеціальності: навч. посіб. К. ВАДЕКС, 2019. 421 с.
6. Вступ до спеціальності «Менеджмент організацій і адміністрування»: навч. посібник / О. Д. Матросов [та ін.] ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Харків : НТУ "ХПІ", 2011. 110 с.
7. Вступ до фаху. Менеджер і команда: теоретичні та практичні аспекти : навч. посібник / С. М. Кізян, М. І. Небава, О. О. Адлер. К.: Видавничий дім «Слово», 2014. 168 с.
8. Дідковська Л. Г., Гордієнко П. Л. Історія вчень менеджменту: навч. посібник. К.: Алерта, 2008. 277 с.
9. Пелеха Ю., Мошек Т., Миколайчук І. Основи менеджменту: навч. посібник. К.: Ліра-К, 2019. 528 с.
10. Стахів О. Г., Явнюк О. І., Волощук В. В. Основи менеджменту: навч. посіб. / За наук. ред. док. екон. наук, проф. М. Г. Бойко. Івано-Франківськ, «Лілея-НВ», 2015. 336 с.
11. Шкільняк М. М, Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Менеджмент: Навчальний посібник. Тернопіль: Крок, 2017 р. 252 с.

Система оцінювання результатів навчання:

Згідно з діючою в університеті системою комплексної діагностики знань студентів, з метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи, оцінка знань студентів здійснюється за 100-бальною системою.

Підсумкова оцінка (залік) виставляється на підставі суми накопичених балів студентом, отриманих у ході поточного контролю, виконання індивідуального завдання.

Схема розподілу балів:

70 балів (поточний контроль)	30 балів (контроль виконання індивідуального завдання)
---------------------------------	---

Мінімальний пороговий рівень з кожного виду контролю:

45 балів (поточний контроль)	15 балів (контроль виконання індивідуального завдання)
---------------------------------	---

Накопичування балів з навчальної дисципліни під час *поточного* контролю відбувається під час оцінювання таких видів робіт:

- 1) участь у дискусіях, тренінгах, доповіді (презентації), виступи на практичних заняттях;
- 2) виконання практичних, ситуаційних індивідуальних завдань;
- 3) усне опитування;
- 4) електронне тестування;
- 5) виконання завдань самостійної роботи;
- 6) участь в наукових конференціях за тематикою курсу.

Оцінка за семестр з дисципліни, з якої передбачений залік, виставляється після закінчення її вивчення (до початку екзаменаційної сесії) за результатами поточного та контролю виконання ІНДЗ (ваговий коефіцієнт – 0,3).

Залік отримує студент, який виконав всі види роботи, визначені в робочій програмі навчальної дисципліни й має достатню кількість балів за поточний контроль (не менше 45 балів) та за контроль виконання ІНДЗ (не менше 15 балів).

Загальна семестрова оцінка за 100-бальною шкалою переводиться у національну шкалу відповідно до таблиці

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи)	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії і порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів під час усіх видів контролю здійснюється відповідно до затверджено в університеті «Положення про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень з навчальних дисциплін здобувачів вищої освіти» (URL : <https://www.suem.edu.ua/normatyvni-dokumeny>).

Політика курсу:

Політика дотримання академічної доброчесності

Викладання навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, списування.

За порушення академічної доброчесності студенти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

Комунікаційна політика

Студенти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком студента є перегляд новин на Телеграм-каналі.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком студента є робота з дистанційним курсом «Вступ до спеціальності».

Політика щодо пропусків занять

Студенти мають відвідувати лекційні й практичні заняття. Відсутність студента на занятті може бути виправдана поважною причиною. Поважними причинами відсутності вважаються: хвороба, участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт чи будь-якому іншому заході, який можна віднести до заходів, що сприяють розвитку студентів і поліпшенню іміджу університету (факультету).

Політика щодо виконання навчальних завдань пізніше встановленого терміну

Студенти мають виконувати всі навчальні завдання у встановлені терміни. Студент, який не виконав ту чи іншу кількість навчальних завдань вчасно й хоче надолужити прогаяне, може звернутися по допомогу до викладача.

Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо студент не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

Бонуси

Студенти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

Силабус затверджено на засіданні кафедри менеджменту і адміністрування,

протокол від «04» 09 2023 р., № 19.